

forskel. I amtel 177 hævdes det for det første, at man fra Udenrigsministeriets side havde erklæret sig indforstået med, at ambassaden om fornødent lod de pågældende fjerne af myndighederne, ligesom det for det andet klart fremgår, at de 18 blev fjernet af tilkaldt politi.

4. De 18 østtyskeres situation mellem den 10. og 20. september 1988.

Under frokosten hos ambassadøren, hvor orienteringen af statsministeren fandt sted, var det som nævnt indtrykket, at de 18 østtyskere befandt sig i deres hjem i Thüringen, og at deres sag i øvrigt var i gode hænder hos advokat Vogel. I betragtning af den alvorlige risiko for de 18, som deres fjernelse ved myndighedernes bistand fra ambassaden kunne indebære, og henset til baggrunden for deres anmodning om bistand kan det dog undre, at ingen fra dansk side, hverken under besøget i Berlin eller i dagene derefter, undersøgte, hvad der var sket med de 18.

5. Forholdet til Nævnet.

I lov nr. 54 af 5. marts 1954 om Det Udenrigspolitiske Nævn hedder det i § 2:

»§ 2. Forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde rådfører regeringen sig med Nævnet, der i øvrigt har til opgave med regeringen at drøfte sager af betydning for landets udenrigspolitik og at modtage oplysninger fra regeringen om udenrigspolitiske forhold.«

Sådan som sagen forelå oplyst for statsministeren den 15. september 1988, hvor han i øvrigt orienterede Nævnet om sit besøg i DDR, var det ikke nogen sag, som regeringen ifølge nævnsloven skal rådføre sig om eller drøfte med Nævnet. Det forekom at være en episode, som nu var overstået, og hvis følger var under administrativ afvikling, mens de 18 opholdt sig i deres hjem i Thüringen.

2 medlemmer af udvalget (Ole Espersen (S) og Gert Petersen (SF)) finder, at uagtet statsministeren ikke da havde kendskab til, at nogle af de 18 var fængslet, var hændelsen af en så usædvanlig karakter, at det er kritisabelt, at Nævnet ikke blev informeret om den.

De andre 2 medlemmer af udvalget (Per Stig Møller (KF) og Bjørn Elmquist (V)) anfører, at det altid vil være et skøn, hvad regeringen skal give af oplysninger om »udenrigspolitiske forhold«, jf. § 2, og konstaterer, at statsministeren, ifald han havde kendt sagens rette sammenhæng, ville have orienteret Nævnet den 15. september.

Efter at offentligheden – og udenrigsministeren – fik at vide, at gruppens 7 mænd sad i fængsel, og at alle voksne ville blive retsfulgt, hastede kaldte udenrigsministeren Det Udenrigspolitiske Nævn til den 23. september.

2 medlemmer af udvalget (Ole Espersen (S) og Gert Petersen (SF)) mener imidlertid, at Nævnet ikke fik udtømmende besked om hændelsens karakter, bl.a. fordi en del af oplysningerne i amtel 177 ikke blev nævnt.

De andre 2 medlemmer af udvalget (Per Stig Møller (KF) og Bjørn Elmquist (V)) mener dog, at Nævnet i mødets løb fik et dækkende billede af hændelsen.

6. De hidtidige interne reaktioner over for medarbejderne i Statsministeriet og Udenrigsministeriet.

Udvalget har ovenfor beskrevet tilfælde, hvor der er handlet i strid med praksis eller på anden måde uhensigtsmæssigt. På den baggrund er det selvsagt af interesse at vide, hvordan der er reageret over for ansvarlige, også for at undgå lignende tilfælde i fremtiden.

Det har da også fra regeringens side været nævnt i dagspressen, at der er givet påtaler.

Herom kan udvalget konstatere følgende:

Ambassadør Krog-Meyer fik efter Det Udenrigspolitiske Nævns møde den 23. september 1988 af Udenrigsministeriets direktør at vide, at ministeren havde givet udtryk for, at han ikke ville have anlagt det skøn, som ambassadøren anlagde. Dette skete den 24. september om formiddagen. Udenrigsministeren har endvidere over for direktøren og departementschefen for 1. Departement givet udtryk for, at han var utilfreds med, at han blev orienteret så sent.

Ingen andre har i øvrigt inden for Udenrigsministeriets område modtaget kritik.

For så vidt angår Statsministeriet har departementschef Wiese oplyst, at han umiddelbart